

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ**

**ΑΠΟΦΑΣΗ
73/2016**

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 11η Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες δεκαέξι (2016) ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00 π.μ. και επί της οδού Λ.Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Αντιπρόεδρος: **Χριστίνα Μπουσουλέγκα**
Μέλη: Ευάγγελος Καραμανλής
Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Ευαγγελία Κασάπη

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων Χριστίνα Καξιρή, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, κατόπιν διενεργηθέντος άγονου διαγωνισμού, για την ανάθεση προμήθειας τροφίμων για τις ανάγκες του Δήμου Αρταίων και του Κ.Κ.Μ.Π.Α.Π.(Κέντρο Κοινωνικής Μέριμνας Παιδείας Αθλητισμού Πολιτισμού), προϋπολογισθείσας δαπάνης 55.535,10 ευρώ πλέον ΦΠΑ και 63.001,83 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

Με το υπ' αρ. πρωτ. 12216/19.04.2016 έγγραφο αίτημα του Δήμου Αρταίων προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., το οποίο παρελήφθη από την Αρχή στις 20.04.2016, με αριθμό πρωτ. 1946, όπως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. 12946/27.04.2016 (αριθμ. εισ. πρωτ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2120/28.04.2016), ο Δήμος Αρταίων αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. (δδ) του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σε συνέχεια διενεργηθέντος άγονου διαγωνισμού για τη σύναψη σύμβασης/εων προμήθειας τροφίμων για τις ανάγκες του Δήμου Αρταίων και του Κ.Κ.Μ.Π.Α.Π., προϋπολογισθείσας δαπάνης 55.535,10 ευρώ πλέον ΦΠΑ και 63.001,83 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με επίκληση της διάταξης 25 περ. 1 υποπερ. α' του ΠΔ 60/2007.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από τον φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την 371/12.10.2015 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αρταίων εγκρίθηκε η διενέργεια ανοικτού ηλεκτρονικού διεθνούς διαγωνισμού για την Προμήθεια τροφίμων και λοιπών αναλωσίμων ειδών παντοπωλείου για τις ανάγκες του Δήμου Αρταίων και των νομικών του προσώπων. Ακολούθως με την υπ' αριθ. 318/2015 (ΑΔΑ: 6ΥΟ4ΩΨΑ-ΩΥ5) Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής αποφασίστηκε η έγκριση τεχνικών προδιαγραφών, όπως αυτές αποτυπώθηκαν στην υπ' αριθμ. 34202/13.10.2015 Τεχνική Έκθεση της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου καθώς και η έγκριση των όρων διακήρυξης για την προμήθεια τροφίμων και φρέσκου γάλακτος δικαιούχων υπαλλήλων του Δήμου Αρταίων και του Κ.Κ.Μ.Π.Α.Π. έτους 2016.

2. Ακολούθως με τη με αριθ. πρωτ. 35163/20.10.2015 διακήρυξη, ο Δήμος Αρταίων προκήρυξε τη διενέργεια ανοικτού ηλεκτρονικού διεθνούς διαγωνισμού, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 223.272,59€ πλέον Φ.Π.Α., ήτοι 253.736,51€, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. “για την προμήθεια τροφίμων και φρέσκου γάλακτος δικαιούχων υπαλλήλων του Δήμου Αρταίων και του Κ.Κ.Μ.Π.Α.Π έτους 2016 με κριτήριο κατακύρωσης το μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης στα εκατό (%), στη μέση τιμή λιανικής πώλησης, όπως αυτές προσδιορίζονται από το τμήμα Εμπορίου Άρτας ή τον αρμόδιο φορέα, όπως ισχύει κάθε φορά, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τα ελαιόλαδα (ομάδα Β'), οπωροκηπευτικά (ομάδα Γ'), κρέατα (ομάδα Δ'), πουλερικά (ομάδα Ε'), ιχθείς (ομάδα Ζ'), και με κριτήριο κατακύρωσης το μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης επί των τιμών του ενδεικτικού προϋπολογισμού της μελέτης του παραρτήματος Α, για το φρέσκο γάλα (ομάδα Κ) και τις υπόλοιπες ομάδες (Α' είδη παντοπωλείου, ΣΤ' είδη γαλακτοκομικών, Η' κατεψυγμένα λαχανικά, Θ' είδη αρτοποιείου και Ι' είδη ζαχαροπλαστικής)”.
Στο διαγωνισμό που διενεργήθηκε με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, υπεβλήθησαν, σύμφωνα με το πρακτικό της επιτροπής διαγωνισμού, προσφορές από τρεις (3) εταιρείες για μέρος των ζητούμενων ειδών.

Μετά το άνοιγμα και των οικονομικών προσφορών η Επιτροπή του διαγωνισμού με το από 18.12.2015 πρακτικό της εισηγήθηκε την κατακύρωση του διαγωνισμού για τις κάτωθι ομάδες: «1. Την ΟΜΑΔΑ Κ του Δήμου Αρταίων, τις ΟΜΑΔΕΣ Α, Β, Ε, ΣΤ, Ζ, Η, Κ της Δ.Ε. ΑΡΤΑΙΩΝ και του Κ.Κ.Μ.Π.Α.Π και τις ΟΜΑΔΕΣ Α, Β, Ε, ΣΤ, Ζ, Η της Δ. Ε. ΦΙΛΟΘΕΗΣ στην εταιρεία ΣΙΜΟΣ ΓΕΩΡ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ. Συνολικό ποσό 111.029,58 με Φ.Π.Α. 2. Την ΟΜΑΔΑ Ζ και Η για τις Δ.Ε. Ξηροθουνίου, Βλαχερνών και Αμβρακικού στον ΚΟΤΣΑΡΙΔΑ ΓΕΩΡΓΙΟ. Συνολικό ποσό 3.037,42 με Φ.Π.Α 3. Την ΟΜΑΔΑ Γ για τις Δ.Ε. Αρταίων και Αμβρακικού (Κ.Κ.Μ.Π.Α.Π) στον ΚΑΚΑΒΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟ Συνολικό ποσό 21.189,42 με Φ.Π.Α.» και την επανάληψη του διαγωνισμού για τις ομάδες που δεν κατατέθηκαν προσφορές. Το ανωτέρω πρακτικό της επιτροπής εγκρίθηκε με την με αριθμ. 390/22.12.2015 (ΑΔΑ: ΩΑ6ΦΩΨΑ-ΜΝΙ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου.

3. Σε εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης εξεδόθη η υπ' αριθμ 798/12.01.2016 Διακήρυξη του Δημάρχου Αρταίων με την οποία προκηρύχθηκε επαναληπτικός ηλεκτρονικός διεθνής διαγωνισμός για την προμήθεια τροφίμων και φρέσκου γάλακτος δικαιούχων υπαλλήλων του Δήμου Αρταίων έτους 2016 για τις ομάδες των ειδών για τις οποίες δεν είχε αναδειχθεί ανάδοχος στο πλαίσιο της ανωτέρω περιγραφόμενης διενεργηθείσας διαγωνιστικής διαδικασίας. Ακολούθησε δημοσίευση της προκήρυξης

στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (13.01.2016) καθώς και δημοσίευση της υπ' αριθμ. 799/12.01.2016 περίληψης της διακήρυξης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων 10/15.01.2016), και στις εφημερίδες Ταχυδρόμος (20.01.2016), Ηχώ της Άρτας (13.01.2016), Μαχητής (13.01.2016), Γενική Δημοπρασιών (13.01.2016), Ηχώ των Δημοπρασιών (13.01.2016)

4. Ακολούθως με την υπ' αριθμ. 16/19.01.2016 (ΑΔΑ: 6Ρ7ΘΩΨΑ-ΑΝ2) απόφασή της η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Αρταίων **α)** ανακάλεσε μερικώς την ως άνω υπ' αριθμ. 390/22.12.2015 (ΑΔΑ: ΩΑ6ΦΩΨΑ-ΜΝΙ) απόφασή της ως προς το σημείο που αναφερόταν στην κατακύρωση του διαγωνισμού για την Ομάδα Γ' των Δ.Ε. Αρταίων και Αμβρακικού και διόρθωσε το σημείο αυτό στο ορθό: ήτοι κατακύρωση στον ίδιο ανάδοχο για την Ομάδα Γ' των Δ.Ε. Αρταίων και Φιλοθέης, **β)** ακύρωσε την υπ' αριθμ. 798/12.01.2016 διακήρυξη του διαγωνισμού και τέλος ενέκρινε *“την επανάληψη του διαγωνισμού με τις σωστές Δημοτικές ενότητες (αντικατάσταση της Δ.Ε. Φιλοθέης με την Δ.Ε. Αμβρακικού για την οποία δεν υπήρξε προσφορά για τη ομάδα Γ' (είδη οπωροπωλείου).*

Στη συνέχεια ο φάκελος της διαγωνιστικής διαδικασίας, αναφορικά με την κατακύρωση του αποτελέσματος κατά τα ως άνω, καθώς και τα σχέδια συμβάσεων υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου του Ν. Άρτας για την άσκηση του προβλεπόμενου ελέγχου νομιμότητας. Με την υπ' αριθμ. 03/2016 Πράξη της η Επίτροπος αποφάσισε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή των ελεγχθέντων σχεδίων συμβάσεων μεταξύ του Δήμου Αρταίων και των ανακηρυχθέντων αναδόχων καθώς δεν διαπιστώθηκαν ουσιώδεις πλημμέλειες στην ελεγχόμενη διαδικασία.

5. Σε εφαρμογή της 390/2015 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 16/2016 όμοια, ο Δήμαρχος Αρταίων εξέδωσε την με αριθ. πρωτ. 2077/20.01.2016 (ΑΔΑΜ: 16ΡΟΟ003661191 2016-01-20) διακήρυξη με την οποία προκηρύχθηκε επαναληπτικός ηλεκτρονικός ανοικτός διεθνής διαγωνισμός για *“την προμήθεια τροφίμων και φρέσκου γάλακτος δικαιούχων υπαλλήλων του Δήμου Αρταίων και του Κ.Κ.Μ.Π.Α.Π έτους 2016 με κριτήριο κατακύρωσης το μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης στα εκατό (%), στη μέση τιμή λιανικής πώλησης, όπως αυτές προσδιορίζονται από το τμήμα Εμπορίου Άρτας ή τον αρμόδιο φορέα, όπως ισχύει κάθε φορά, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τα ελαιόλαδα (ομάδα Β'), οπωροκηπευτικά (ομάδα Γ'), κρέατα (ομάδα Δ'), πουλερικά (ομάδα Ε'), και με κριτήριο κατακύρωσης το μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης επί των τιμών του ενδεικτικού προϋπολογισμού της μελέτης του παραρτήματος Α, για τις υπόλοιπες ομάδες (Α' είδη παντοπωλείου, ΣΤ' είδη γαλακτοκομικών, Θ' είδη αρτοποιείου και Ι' είδη ζαχαροπλαστικής)”,* συνολικού προϋπολογισμού 75.445,61 € πλέον ΦΠΑ, ήτοι 85.800,00 συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Τα προς προμήθεια είδη για τις Δημοτικές Ενότητες Αρταίων, Αμβρακικού, Βλαχερνών, Ξηροβουνίου και Φιλοθέης (ήτοι είδη παντοπωλείου, είδη ελαιολάδου, είδη οπωροπωλείου, είδη κρεοπωλείου, νωπά κοτόπουλα, είδη γαλακτοκομικών, είδη αρτοποιείου και είδη ζαχαροπλαστικής) περιγράφονταν στο Παράρτημα Α διακήρυξης ως κάτωθι:

Δ.Ε. ΑΡΤΑΙΩΝ

Ομάδα Δ' (είδη κρεοπωλείου) συνολικού ποσού 18.318,48 € χωρίς Φ.Π.Α. – 20.700,00 € με Φ.Π.Α

Ομάδα Θ' (είδη αρτοποιείου) συνολικού ποσού 9.734,40 € χωρίς Φ.Π.Α. – 11.000,00 € με Φ.Π.Α.

Ομάδα Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) συνολικού ποσού 1.463,00 € χωρίς Φ.Π.Α. – 1.800 € με Φ.Π.Α.

Συνολικός προϋπολογισμός για την Δ.Ε. Αρταίων 29.515,88 € χωρίς Φ.Π.Α. – 33.500,00 € με Φ.Π.Α

Δ.Ε. ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ

Ομάδα Α' (είδη παντοπωλείου) συνολικού ποσού 4.445,78 € χωρίς Φ.Π.Α. – 5.150,00 € με Φ.Π.Α.

Ομάδα Β' (είδη ελαιολάδου) συνολικού ποσού 1.524,00 € χωρίς Φ.Π.Α. – 1.750,00 € με Φ.Π.Α.

Ομάδα Γ' (είδη οπωροπωλείου) συνολικού ποσού 3.982,58 € χωρίς Φ.Π.Α. – 4.500,00 € με Φ.Π.Α.

Ομάδα Δ' (είδη κρεοπωλείου) συνολικού ποσού 3.643,40 € χωρίς Φ.Π.Α. – 4.117,00 € με Φ.Π.Α.

Ομάδα Ε' (νωπά κοτόπουλα) συνολικού ποσού 1.769,92 € χωρίς Φ.Π.Α. – 2.000,00 € με Φ.Π.Α.

Ομάδα ΣΤ' (είδη γαλακτοκομικών) συνολικού ποσού 2.654,97 € χωρίς Φ.Π.Α. – 3.000,00 € με Φ.Π.Α.

Ομάδα Θ' (είδη αρτοποιείου) συνολικού ποσού 1.769,40 € χωρίς Φ.Π.Α. – 2.000,00 € με Φ.Π.Α.

Ομάδα Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) συνολικού ποσού 325,22 € χωρίς Φ.Π.Α. – 400,00 € με Φ.Π.Α.

Συνολικός προϋπολογισμός για τη Δ.Ε. Αμβρακικού 20.115,27 € χωρίς Φ.Π.Α. – 22.917,00 € με Φ.Π.Α.

Δ.Ε. ΒΛΑΧΕΡΝΩΝ

Ομάδα Α' (είδη παντοπωλείου) συνολικού ποσού 2.214,52 € χωρίς Φ.Π.Α. – 2.560,00€ με Φ.Π.Α.

Ομάδα Β' (είδη ελαιολάδου) συνολικού ποσού 775,36 € χωρίς Φ.Π.Α. – 890,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Γ' (είδη οπωροπωλείου) συνολικού ποσού 1.991,00 € χωρίς Φ.Π.Α. – 2.250,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Δ' (είδη κρεοπωλείου) συνολικού ποσού 1.799,82 € χωρίς Φ.Π.Α. – 2.034,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Ε' (νωπά κοτόπουλα) συνολικού ποσού 884,93 € χωρίς Φ.Π.Α. – 1.000,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα ΣΤ' (είδη γαλακτοκομικών) συνολικού ποσού 1.328,20 € χωρίς Φ.Π.Α. – 1.500,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Θ' (είδη αρτοποιείου) συνολικού ποσού 886,50 € χωρίς Φ.Π.Α. – 1.000,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) συνολικού ποσού 162,80 € χωρίς Φ.Π.Α. – 200,00 € με Φ.Π.Α.
Συνολικός προϋπολογισμός για τη Δ.Ε. Βλαχερνών 10.043,13 € χωρίς Φ.Π.Α. – 11.434,00 € με Φ.Π.Α.

Δ.Ε. ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ

Ομάδα Α' (είδη παντοπωλείου) συνολικού ποσού 2.204,99 € χωρίς Φ.Π.Α. – 2.548,85€ με Φ.Π.Α.
Ομάδα Β' (είδη ελαιολάδου) συνολικού ποσού 780,64 € χωρίς Φ.Π.Α. – 900,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Γ' (είδη οπωροπωλείου) συνολικού ποσού 1.991,64 € χωρίς Φ.Π.Α. – 2.250,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Δ' (είδη κρεοπωλείου) συνολικού ποσού 1.799,50 € χωρίς Φ.Π.Α. – 2.033,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Ε' (νωπά κοτόπουλα) συνολικού ποσού 884,93 € χωρίς Φ.Π.Α. – 1.000,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα ΣΤ' (είδη γαλακτοκομικών) συνολικού ποσού 1.325,25 € χωρίς Φ.Π.Α. – 1.500,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Θ' (είδη αρτοποιείου) συνολικού ποσού 884,70 € χωρίς Φ.Π.Α. – 1.000,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) συνολικού ποσού 162,80 € χωρίς Φ.Π.Α. – 200,00 € με Φ.Π.Α.
Συνολικός προϋπολογισμός για τη Δ.Ε. Ξηροβουνίου 10.034,45 € χωρίς Φ.Π.Α. – 11.427,65 € με Φ.Π.Α.

Δ.Ε. ΦΙΛΟΘΕΗΣ

Ομάδα Δ' (είδη κρεοπωλείου) συνολικού ποσού 3.642,27 € χωρίς Φ.Π.Α. – 4.116,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Θ' (είδη αρτοποιείου) συνολικού ποσού 1.769,40 € χωρίς Φ.Π.Α. – 2.000,00 € με Φ.Π.Α.
Ομάδα Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) συνολικού ποσού 325,22 € χωρίς Φ.Π.Α. – 400,00 € με Φ.Π.Α.
Συνολικός προϋπολογισμός για τη Δ.Ε. Φιλοθέης 5.736,89 € χωρίς Φ.Π.Α. – 6.516,00 € με Φ.Π.Α.

6. Η διακήρυξη δημοσιεύτηκε στο ΕΣΗΔΗΣ στις 20.01.2016, με αριθμό (α/α) συστήματος 20405. Ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών στο σύστημα ορίστηκε η 20.01.2016 και καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών στη Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ ορίστηκε η 01.03.2016 (ημέρα Τρίτη) και ώρα 14.00.

Στις 21.01.2016 υπεβλήθη στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε.) το σχετικό τυποποιημένο έντυπο της προκήρυξης για πρόσθετες πληροφορίες και πληροφορίες για ελλιπή διαδικασία ή διορθωτική προκήρυξη με αναφορά στην προηγούμενη προκήρυξη (εν προκειμένω της κατά τα ως άνω υπ' αριθμ. 798/12.01.2016 διακήρυξης με ID 2016-004378) στην οποία και αναφερόταν η δημοσίευση των διορθωμένων πληροφοριών και συγκεκριμένα πληροφορίες που αφορούσαν τα προς διόρθωση τμήματα, τις απαιτούμενες εγγυήσεις, την υποβολή προσφυγών και τις ημερομηνίες της προθεσμίας υποβολής και ανοίγματος προσφορών.

Περαιτέρω η υπ' αριθμ. 2079/20.01.2016 περίληψη της ως άνω διακήρυξης :

α) δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 15/22.01.2016) και στις εφημερίδες "ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ", "ΓΕΝΙΚΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ" "ΗΧΩ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ" (21.01.2016), "ΜΑΧΗΤΗΣ" (22.01.2016), και "ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ" (27.01.2016),

β) αναρτήθηκε στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ (ΑΔΑ:7ΞΑΡΩΨΑ-ΟΡΦ) στις 20.01.2016, στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ. (Α.Δ.Α.Μ.: 16PROC003661191/2016-01-20) και τέλος

γ) αναρτήθηκε στην επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου (www.arta.gr) την 21.01.2016, όπως προκύπτει από την από 27.04.2016 Βεβαίωση του Αντιδημάρχου Αρταίων και την παραπομπή στο σχετικό σύνδεσμο.

7. Σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης (Άρθρο 9^ο: Προσόντα και δικαιολογητικά συμμετοχής – Υποβολή προσφορών) δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό είχαν «αναγνωρισμένα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με την εμπορία ή και κατασκευή των ειδών της μελέτης στο σύνολο των ομάδων και ειδών της μελέτης ή για συγκεκριμένες ομάδες πάντοτε στο σύνολο όμως των ειδών κάθε ομάδας». Περαιτέρω στην τεχνική έκθεση, η οποία αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης οριζόταν ότι «Οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό μπορούν να καταθέσουν προσφορά είτε για το σύνολο των ομάδων, είτε για συγκεκριμένες ομάδες αλλά για το σύνολο των ειδών της συγκεκριμένης ομάδας. Μπορούν επίσης να καταθέσουν προσφορές για συγκεκριμένες Δημοτικές ενότητες.»

Αναφορικά με την εγγύηση συμμετοχής, στο άρθρο 6 της διακήρυξης (Εγγυήσεις) ορίσθηκε ότι «Εγγύηση συμμετοχής ύψους 2% της προεκτιμώμενης αξίας της σύμβασης εκτός ΦΠΑ των ομάδων υλικών ή της ομάδας υλικών που προσφέρουν» και παρατέθηκε πίνακας με την αξία της εγγυητικής συμμετοχής ανά ομάδα υλικών ανά δημοτική ενότητα. Στο ίδιο άρθρο ορίσθηκε ότι η εγγυητική συμμετοχής «πρέπει να έχει ισχύ επί ένα τουλάχιστον μήνα μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς».

Αντιστοίχως στην παρ. 9 του ως άνω άρθρου ορίσθηκε ότι «Ο μειοδότης υποχρεούται πριν την υπογραφή της σύμβασης να προσκομίσει εγγύηση καλής εκτελέσεως, η οποία ορίζεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό 5% επί της αξίας της σύμβασης χωρίς να υπολογίζεται ο Φ.Π.Α.».

Περαιτέρω στο άρθρο 17 της διακήρυξης, Κεφ. Α2 αυτού «Διαδικασία ηλεκτρονικής αξιολόγησης προσφορών» ορίσθηκε ότι : «Η αξιολόγηση των προσφερόμενων ειδών θα γίνει σύμφωνα με τους όρους της παρούσης διακήρυξης και λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω στοιχεία: -Η συμφωνία της προσφοράς προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης. -Ο ανταγωνισμός που αναπτύχθηκε. -Η προσφερόμενη τιμή σε σχέση με τιμές που προσφέρθηκαν σε προηγούμενους διαγωνισμούς και την τρέχουσα στην αγορά τιμή του κάθε προσφερόμενου προϊόντος.»

8. Οι τεχνικές προδιαγραφές, οι χαρακτηριστικές ιδιότητες καθώς και ο ενδεικτικός προϋπολογισμός για κάθε μια από τις ως υπό προμήθεια Ομάδες αναφέρονταν στην εγκριθείσα υπ' αριθμ. 34202/2015 Τεχνική Έκθεση, η οποία, ως αναφέρθηκε ανωτέρω, αποτελούσε μέρος του Παραρτήματος Α' της διακήρυξης και αναπόσπαστο μέρος αυτών.

9. Κατά την 07.03.2016, ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, όπως προκύπτει από 22.03.2016 πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας του διαγωνισμού, υποβλήθηκαν προσφορές από δύο εταιρείες. Η πρώτη εξ αυτών αφορούσε τις Ομάδες Α και Β των Δ.Ε. Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου και η δεύτερη τις Ομάδες Α, Β και Γ για τις ως άνω ενότητες (Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου). Κατά τον γε- νόμωμο έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής διαπιστώθηκε από την Επιτροπή ότι η πρώτη συμμε- τέχουσα εταιρεία δεν είχε καταθέσει «πιστοποιητικό εμπορικού επιμελητηρίου συναφές με το αντικείμενο της προμήθειας», κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9 Α σημ. 2 της διακήρυξης («πιστοποιητικό του Βιοτεχνι- κού ή εμπορικού ή βιομηχανικού Επιμελητηρίου, που θα έχει εκδοθεί το πολύ έξι (6) μήνες πριν από την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, συναφές με το αντικείμενο της προμήθειας επί ποινή αποκλει- σμού». Με βάση τα ανωτέρω η Επιτροπή γνωμοδότησε τον αποκλεισμό από το επόμενο στάδιο της διαδι- κασίας (άνοιγμα οικονομικής προσφοράς) της εν λόγω συμμετέχουσας εταιρείας ενώ εν συνεχεία με την υπ' αριθμ. 93/28.03.2016 (ΑΔΑ: 7ΘΚΡΩΨΑ-ΞΟΥ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου εγκρίθη- κε το ως άνω από 22.03.2016 Πρακτικό. Η αποκλεισθείσα εταιρεία υπέβαλε την 28.03.2016 ένσταση κατά του από 22.03.2016 Πρακτικού, το οποίο αναρτήθηκε αυθημερόν στο ΕΣΗΔΗΣ, αναφερόμενη σε φερόμενη έλλειψη της συμμετοχής της άλλης συμμετέχουσας, η οποία και απερρίφθη ως εκπρόθεσμη. Η απόφαση περί του αποκλεισμού της εταιρείας αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ την 04.04.2016 και, όπως προκύπτει από την από 10.05.2016 Βεβαίωση του Δήμου δεν εκκρεμούν ενστάσεις, προσφυγές, ασφαλιστικά μέτρα και αιτή- σεις ακυρώσεως κατά του κύρους του επαναληπτικού διαγωνισμού με α.α. ΕΣΗΔΗΣ 20405.

Κατά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών την 04.04.2016, η Επιτροπή του διαγωνισμού, λαμ- βάνοντας υπ' όψιν την οικονομική προσφορά της προσφέρουσας εταιρείας, πρότεινε α) την κατακύρωση σε αυτήν της προμήθειας για τα είδη των Ομάδων Α, Β και Γ των Δ.Ε. Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηρο- βουνίου και β) την προσφυγή στην απευθείας ανάθεση για τα υπόλοιπα είδη για τα οποία δεν κατατέθη- καν προσφορές. Με την αριθμ. 105/11.04.2016 (ΑΔΑ:76Β6ΩΨΑ-0ΒΧ) Απόφασή της η Οικονομική Επιτρο- πή του Δήμου ενέκρινε το ως άνω σχετικό Πρακτικό και κήρυξε άγονο τον διαγωνισμό για τις εν θέματι Ομάδες τροφίμων. Εν συνεχεία και μετά την υποβολή του σχεδίου σύμβασης με την ανακηρυχθείσα ανάδοχο για τις ως άνω Ομάδες στην Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού συνεδρίου στο Νομό Άρτας για τη διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου, η Επίτροπος με την υπ' αριθμ. 06/2016 Πράξη της έκρινε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος σχεδίου σύμβασης για τις Ομάδες των ειδών Α, Β και Γ των Δ.Ε. Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου.

10. Κατόπιν των ανωτέρω, ο Δήμος Αρταίων αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προσκομίζοντας το σχετικό σχέδιο απόφασης, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης προμήθειας τροφίμων και ειδικότερα για την προμήθεια των ειδών της Ομάδας Δ' (είδη κρεοπωλείου), Ομάδας Θ' (είδη αρτοποιείου), Ομάδας Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) για τη Δ.Ε. Αρταίων, της Ομάδας Α' (είδη παντοπωλείου), Ομάδας Β' (είδη ελαιολάδου),

Ομάδας Γ' (είδη οπωροπωλείου), Ομάδας Δ' (είδη κρεοπωλείου), Ομάδας Ε' (νωπά κοτόπουλα), Ομάδας ΣΤ' (είδη γαλακτοκομικών), Ομάδα Θ' (είδη αρτοποιείου) και Ομάδα Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) για τις Δ.Ε. Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου και της Ομάδας Δ' (είδη κρεοπωλείου), Ομάδας Θ' (είδη αρτοποιείου) και Ομάδας Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) για τη Δ.Ε. Φιλοθέης, συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 55.535,10 ευρώ πλέον ΦΠΑ και 63.001,83 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με επίκληση της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 1. περ. α του π.δ. 60/2007 .

II. Νομικό πλαίσιο

11. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθέτουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]»

12. Στο άρθρο 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 ορίζεται ότι : «...Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε ι) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV [...]».

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του αριθ. 2015/2342 Κανονισμού της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2015 για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 135.000 και 209.000 ευρώ, αντιστοίχως.

13. Επίσης, στο άρθρο 8 παρ. 1, 3 και 5 του ίδιου π.δ. ορίζεται ότι : «...1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης [...] 3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να καταμνηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος...5. [...] β) Όταν η προμήθεια ομοειδών προϊόντων μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία αυτών των τμημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 6 σημεία α) και β). Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος...».

14. Στο άρθρο 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007, «Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού» ορίζεται ότι : «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημα της» [...].

15. Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 53 παρ. 2 και 8 του ίδιου π.δ., «Τεχνικές προδιαγραφές» ορίζεται ότι: «[...] 2. Οι Τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση στους προσφέροντες και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στον ανταγωνισμό. [...] 8. Οι Τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν αυτό δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν μπορούν να κάνουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερων μεθόδων κατασκευής ούτε να κάνουν αναφορά σε σήμα, δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή τύπο καθώς και σε συγκεκριμένη καταγωγή ή παραγωγή, που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία ή παραπομπή επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνεται αρκούτως ακρι-

βής και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή των παραγράφων 3 και 4. Η μνεία ή η παραπομπή αυτή πρέπει να συνοδεύονται από τους όρους "ή ισοδύναμο".

16. Οι διατάξεις του άρθρου 209 παρ. 1 του ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114) ορίζουν ότι: «1. Οι προμήθειες των Δήμων, των Κοινοτήτων, των πάσης φύσεως Συνδέσμων τους, των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και των ιδρυμάτων τους διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Κανονισμού Προμηθειών των Ο.Τ.Α. (Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α), όπως ισχύει, με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του π.δ. 370/1995 (ΦΕΚ 199 Α'), όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί από το π.δ. 105/2000 (ΦΕΚ 100 Α') και των αντίστοιχων του π.δ. 57/2000 (ΦΕΚ 45 Α')».

17. Στις διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 2 και 3γ, 4 παρ. 3 και 23 παρ. 1 της υπ' αριθμ. 11389/1993 υπουργικής απόφασης με τίτλο «Ενιαίος κανονισμός προμηθειών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης» (Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α.) (Β' 185) προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 3. [...] 2. Οι όροι της διακήρυξης κάθε διαγωνισμού πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις. 3. [...] γ. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν επίσης να συνάπτουν τις συμβάσεις προμηθειών προσφεύγοντας στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις. (1) Όταν δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά μετά από πρόσκληση σε ανοιχτό ή κλειστό διαγωνισμό, στο μέτρο που οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς και εφόσον διαβιβάζεται στο νομάρχη, μαζί με τη σχετική απόφαση, αιτιολογημένη έκθεση. [...]

Άρθρο 4. [...] 3. Δεν επιτρέπεται η αναγραφή στους όρους των διακηρύξεων και των συμβάσεων προμηθειών τεχνικών προδιαγραφών που αναφέρουν προϊόντα ορισμένης κατασκευής ή προέλευσης, ή μεθόδους επεξεργασίας οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα να ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις ή προϊόντα, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων κατά τις οποίες το αντικείμενο της διακήρυξης ή της σύμβασης δεν επιτρέπει την κατάρτιση συγκεκριμένων τεχνικών προδιαγραφών. Επίσης δεν επιτρέπεται να αναφέρονται οι τεχνικές προδιαγραφές σε εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τύπους ορισμένης προέλευσης ή παραγωγής, εκτός εάν υποχρεωτικά συνοδεύονται από τις λέξεις "ή αντίστοιχο" και εφόσον το αντικείμενο της σύμβασης δεν μπορεί να περιγραφεί διαφορετικά με προδιαγραφές επαρκώς σαφείς και πλήρως κατανοητές από όλους τους ενδιαφερόμενους. [...]

Άρθρο 23. 1. Προμήθεια με "διαδικασία μέσω διαπραγμάτευσης" ή "απευθείας ανάθεση" μπορεί να γίνει εάν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στις περιπτώσεις των εδαφίων β και γ της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του παρόντος κανονισμού και της παραγράφου 20 του άρθρου 3 του ν. 1797/1988. [...]

18. Στη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2286/1995 «Προμήθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (Α' 19) προβλέπεται ότι: «[...] Οι τεχνικές προδιαγραφές δεν μπορεί να περιλαμβάνουν όρους που προσδιορίζουν προϊόντα ορισμένης κατασκευής ή προέλευσης ή μεθόδους επεξεργασίας που έχουν ως αποτέλεσμα να ευνοούν ή να αποκλείουν ορισμένες επιχειρήσεις ή προϊόντα, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες οι προδιαγραφές αυτές δικαιολογούνται απόλυτα από τη φύση του υπό προμήθεια προϊόντος».

19. Στις 12-12-2012 δημοσιεύθηκε πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 240), η οποία κυρώθηκε με το ν. 4111/2013 (Α' 18) και η οποία στο άρθρο 4 προβλέπει ότι: «[...] Η διαδικασία ανάδειξης προμηθευτών-χορηγητών, για προμήθειες α. τροφίμων, β. λοιπών αναλώσιμων ειδών παντοπωλείου καθώς και παρόχων των σχετικών υπηρεσιών, γ. πετρελαιοειδών και δ. φαρμάκων και αναλώσιμου υγειονομικού υλικού για τις ανάγκες των Δήμων, των Ιδρυμάτων και όλων των νομικών τους προσώπων, πραγματοποιείται εφεξής από τους οικείους Δήμους. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντιτίθεται στο παρόν, καταργείται. 2. Οι ανωτέρω προμήθειες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον Ενιαίο Κανονισμό Προμηθειών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΚΠΟΤΑ), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά...».

20. Στα άρθρα 134 (ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ) και 136 (Υποχρέωση χρήσης ΕΣΗΔΗΣ) του Ν. 4281/2014 (ΦΕΚ 160/Α 08.08.2014): Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις, ορίζεται ότι : «...134. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται κατά την ανάθεση και εκτέλεση, με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Μέρους Β' του παρόντος από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς. Μπορεί επίσης να εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και στις συμβάσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), εφόσον

τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. [...] 136. 1. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος, από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την υπογραφή και την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, με εκτιμώμενη αξία ίση ή ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ο χρόνος έναρξης υποχρεωτικής εφαρμογής του συνόλου ή μέρους από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου μπορεί να μετατίθεται, σε όλες ή ορισμένες κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, για όλες ή για ορισμένες αναθέτουσες αρχές και σε όλες τις αποφάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων ή σε μέρη αυτών...». Επιπλέον, με την παρ. 3 του άρθρου 201 του ίδιου Νόμου, ορίζεται ότι : «...3. Η ισχύς των άρθρων 134 έως 138, αρχίζει ως προς τις προμήθειες και υπηρεσίες, όσον αφορά τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 την 1η Ιουλίου 2014, όσον αφορά τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την 1η Οκτωβρίου 2014 και όσον αφορά το σύνολο του δημόσιου τομέα την 1η Οκτωβρίου 2015. ...».

21. Τέλος, με την υπ' αριθμ. Π1/2390 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (ΦΕΚ 2677/Β/2013) καθορίστηκαν οι τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

III. Νομική Εκτίμηση

22. Το υπό εξέταση αίτημα του Δήμου Αρταίων αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας αγαθών, με την έννοια της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Π.Δ. 60/2007 και η αιτούμενη προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης εμπίπτει στη διάταξη της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης προμηθειών προϋπολογισθείσας αξίας 55.535,10 ευρώ πλέον ΦΠΑ (63.001,83 συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α), που αποτελεί τμήμα ενός μεγαλύτερου διαγωνισμού με αρχικό συνολικό προϋπολογισμό 223.272,59 ευρώ πλέον ΦΠΑ (253.736,51 ευρώ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

23. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48). Εξάλλου, το βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει ο προτιθέμενος να κάνει χρήση των διατάξεων αυτών (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΕ, αποφάσεις της 10^{ης} Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10^{ης} Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14^{ης} Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2^{ης} Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33).

24. Η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., έχουσα το δικαίωμα υπαγωγής εκάστου υποβληθέντος αιτήματος στη σωστή διάταξη νόμου, εν προκειμένω κρίνει ότι τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007, δεδομένου ότι δεν υπεβλήθησαν προσφορές για τα είδη της Ομάδας Δ' (είδη κρεοπωλείου), Ομάδας Θ' (είδη αρτοποιείου), Ομάδας Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) για τη Δ.Ε. Αρταίων, της Ομάδας Α' (είδη παντοπωλείου), Ομάδας Β' (είδη ελαιολάδου), Ομάδας Γ' (είδη οπωροπωλείου), Ομάδας Δ' (είδη κρεοπωλείου), Ομάδας Ε' (νωπά κοτόπουλα), Ομάδας ΣΤ' (είδη γαλακτοκομικών), Ομάδα Θ' (είδη αρτοποιείου) και Ομάδα Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) για τις Δ.Ε. Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου και της Ομάδας Δ' (είδη κρεοπωλείου), Ομάδας Θ' (είδη αρτοποιείου) και Ομάδας Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) για τη Δ.Ε. Φιλοθέης κατά τη διενέργεια του προηγηθέντος διαγωνισμού.

Ειδικότερα, η εφαρμογή του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α' του Π.Δ 60/2007, στη βάση του οποίου οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, προϋποθέτει:

α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία,

Μάλιστα, η προσφυγή στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων, κατ' εφαρμογή της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 25 του ως άνω Π.Δ. συνέχεται άμεσα με τον προηγηθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 1249, 466/2011, 29/2012).

β) να μην έχει υποβληθεί, κατά την υπό σημείο α) ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη, ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος,

γ) να μην τροποποιούνται ουσιασώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση,

δ) Επιπλέον, προϋποθέτει ότι σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν, σχετικής εκθέσεως.

22. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

α) Ως προς την προϋπόθεση προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας.

Ο Δήμος Αρταίων, με τη με αριθμ. 2077/20.01.2016 διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 16PROC003661191 2016-01-20 και α/α Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. 20405), προσέφυγε σε επαναληπτικό ηλεκτρονικό ανοικτό διεθνή διαγωνισμό για την προμήθεια τροφίμων για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου προϋπολογισθείσας αξίας 75.445,61 ευρώ πλέον ΦΠΑ, που αποτελεί τμήμα ενός μεγαλύτερου διαγωνισμού με αρχικό συνολικό προϋπολογισμό 223.272,59 ευρώ πλέον ΦΠΑ. Στον εν λόγω διαγωνισμό δεν υπεβλήθησαν προσφορές για τις είδη των ζητούμενων τμημάτων και ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος ως προς αυτές.

Ωστόσο, από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης διαπιστώνονται ουσιαστικές νομικές πλημμέλειες κατά τη διενέργεια του προηγηθέντος διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού, τόσο κατά την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας του διαγωνισμού όσο και κατά τη σύνταξη της σχετικής διακήρυξης, οι οποίες ενδεχομένως συνέχονται με το άγονο του εν λόγω διαγωνισμού. Ειδικότερα:

Ι) Όσον αφορά στην τήρηση των κανόνων δημοσιότητας διαπιστώθηκαν τα κάτωθι:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 παρ. 1 και 5 του π.δ. 60/2007, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να δημοσιεύει περίληψη των ουσιαστικών στοιχείων της διακήρυξης του διαγωνισμού (στα οποία -μεταξύ άλλων- συγκαταλέγονται τα είδη των προς προμήθεια αγαθών και η ακριβής ποσότητα αυτών κατά κατηγορία και είδος, η προθεσμία υποβολής προσφορών, τα κριτήρια ανάθεσης, η διάρκεια της σύμβασης, κλπ.) στον ημεδαπό τύπο και την Ε.Ε.Ε.Ε., η οποία δεν επιτρέπεται να περιέχει πληροφορίες διαφορετικές από τις δημοσιευόμενες στον ελληνικό τύπο.

Στην προκειμένη περίπτωση, διαπιστώθηκε μη ορθή πληροφόρηση των ενδιαφερομένων ως προς την προθεσμία υποβολής προσφορών στην προκήρυξη που δημοσιεύθηκε στην Ε.Ε.Ε.Ε. Ειδικότερα:

Όπως αναλυτικά εκτέθηκε στο ιστορικό της παρούσης (ανωτέρω σημ. 6) η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου με την υπ' αριθμ. 16/2016 απόφασή της ακύρωσε την υπ' αριθμ 798/12.01.2016 Διακήρυξη και ενέκρινε την επανάληψη του διαγωνισμού με τις σωστές δημοτικές ενότητες.

Ανεξάρτητα από το γεγονός αυτό, ότι δηλ. ο αρχικός επαναληπτικός διαγωνισμός ματαιώθηκε και επαναπροκηρύχθηκε με διακήρυξη η οποία φέρει νέο αριθμό πρωτοκόλλου και κωδικό συστήματος ΕΣΗΔΗΣ, ο Δήμος επέλεξε να αποστείλει διορθωτική προκήρυξη και να διορθώσει τα στοιχεία που διαφοροποιούσαν την εν θέματι διακήρυξη από την προηγούμενη και όχι το τυποποιημένο έντυπο της προκήρυξης σύμβασης. Ωστόσο τα στοιχεία που συμπεριλήφθηκαν στη διορθωτική προκήρυξη ήταν στην πλειοψηφία τους λανθασμένα καθώς στις στήλες του τυποποιημένου εντύπου οι σχετικές πληροφορίες καταχωρήθηκαν αντίστροφα, ήτοι στη στήλη του προς διόρθωση κειμένου καταχωρήθηκαν οι διορθώσεις-τροποποιήσεις, ενώ στις τροποποιήσεις καταχωρήθηκαν οι αρχικές πληροφορίες.

Συνεπεία αυτού οι πληροφορίες που αφορούσαν στις απαιτούμενες εγγυήσεις, την υποβολή προσφυγών, το Τμήμα που αφορούσε στην ορθή Δημοτική Ενότητα και τις ημερομηνίες της προθεσμίας υποβολής και ανοίγματος προσφορών αφορούσαν στοιχεία της υπ' αριθμ. 798/12.01.2016 (ήδη ακυρωθείσας διακήρυξης) αντί για τα στοιχεία της υπ' αριθμ. 2077/20.01.2016 διακήρυξης. Σημειώνεται δε ότι αναφέρθηκε λάθος το τμήμα της ΔΕ Φιλοθέης αντί του ορθού της Δ.Ε Αμβρακικού, και ως προθεσμία παραλαβής προσφορών αναφέρεται η 22.02.2016 αντί της ορθής 01.03.2016, η οποία και αναγράφεται στο σύνολο των υπολοίπων δημοσιεύσεων και αναρτήσεων. Τέλος γίνεται αναφορά στον αριθμό συστήματος ΕΣΗΔΗΣ 20215 αντί του ορθού 20405.

Συνακόλουθα, στη συγκεκριμένη περίπτωση η ως άνω μη ορθή πληροφόρηση ενδεχομένως δημιούργησε σύγχυση καθόσον οι εκτός Ελλάδος υποψήφιοι προσφέροντες δεν έλαβαν γνώση των σωστών πληροφοριών και τροποποιήσεων ώστε να αποφασίσουν να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για την εν λόγω σύμβαση.

Συμπερασματικά, επισημαίνεται ότι η κατά τα ως άνω ελλιπής δημοσιότητα συνιστά ουσιώδη νομική πλημμέλεια κατά τη δημοσιότητα των όρων του διαγωνισμού, η οποία ενδεχομένως συνέχεται με το άγονο αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Η παράλειψη ή η πλημμελής τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας του διαγωνισμού, η οποία πλήττει τις αρχές του ανταγωνισμού, της πρόσβασης στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και της διαφάνειας και καθιστά μη νόμιμη τη διαγωνιστική διαδικασία (βλ. Ελ. Συν. VI Τμήμα 935/2013, 408/2012, 2263/2011, 1780/2011 1646/2011).

II) Περαιτέρω διαπιστώνονται νομικές πλημμέλειες κατά τη σύνταξη της σχετικής διακήρυξης ως προς τα είδη της Ομάδας Α (είδη παντοπωλείου), της Ομάδας Β (Ελαιόλαδα), της Ομάδας Δ (είδη κρεοπωλείου), της Ομάδας Ε (νωπά κοτόπουλα) και της Ομάδας Στ (Γαλακτοκομικά) των αναφερομένων στην οικεία διακήρυξη δημοτικών. Ειδικότερα:

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α της διακήρυξης καθώς και στους σχετικούς πίνακες στους οποίο αναλυτικά περιγράφονται τα υπό προμήθεια επιμέρους είδη κάθε ομάδας προβλέπονται τα εξής:

α) Αναφορικά με τα είδη παντοπωλείου (ΟΜΑΔΑ Α), ήτοι τα υπό προμήθεια είδη των Δ.Ε. Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου, για τα οποία δεν υπεβλήθη καμία προσφορά, προβλέπονται τα εξής:

«Μέλι ελληνικό» [το οποίο αποτελεί ένα από τα 42 είδη της Ομάδας Α]

β) Αναφορικά με τα ελαιόλαδα (ΟΜΑΔΑ Β), ήτοι τα υπό προμήθεια είδη των Δ.Ε. Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου, για τα οποία δεν υπεβλήθη καμία προσφορά, προβλέπονται τα εξής:

«Ελαιόλαδο: Το χορηγούμενο είδος πρέπει να είναι « ελαιόλαδο εξαιρετικό (extra) παρθένο», παραγωγής Ελληνικής, με χρώμα κυμαινόμενο από κίτρινο μέχρι πρασινοκίτρινο, με οργανοληπτικές ιδιότητες άμεμπτες και θα πρέπει να προέρχεται από τυποποιητήρια – συσκευαστήρια που λειτουργούν νόμιμα.» [το οποίο αποτελεί ένα από τα 2 είδη της Ομάδας Β]

γ) Αναφορικά με τα είδη κρεοπωλείου (ΟΜΑΔΑ Δ), ήτοι τα υπό προμήθεια είδη των Δ.Ε. Αρταίων, Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου, για τα οποία δεν υπεβλήθη καμία προσφορά, προβλέπονται τα εξής:

«Το χοιρινό και ο κιμάς θα είναι από νωπό μπουτι πρώτης ποιότητας, εγχώριο (με μπλε σφραγίδα) χωρίς αρρώστιες, από εγκεκριμένα σφαγεία.» [τα ως άνω είδη αποτελούν δύο από τα 3 είδη της Ομάδας Δ]

δ) Αναφορικά με τα νωπά κοτόπουλα (ΟΜΑΔΑ Ε), ήτοι τα υπό προμήθεια είδη των Δ.Ε. Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου, για τα οποία δεν υπεβλήθη καμία προσφορά, προβλέπονται τα εξής:

«Τα κοτόπουλα θα είναι εγχώριας παραγωγής, νωπά, καλά ανεπτυγμένα, χωρίς κεφάλι και άκρα, τύπου 65% (χωρίς εντόσθια), καθαρισμένα καλά και με βάρος ενός και μισού κιλού περίπου, προσφάτου σφαγής (θα αναγράφεται ημερομηνία σφαγής και ημερομηνία λήξης) και με ένδειξη προέλευσης.»

[το ως άνω είδος αποτελεί το μοναδικό είδος της Ομάδας Ε]

ε) Αναφορικά με τα γαλακτοκομικά (ΟΜΑΔΑ ΣΤ), ήτοι τα υπό προμήθεια είδη των Δ.Ε. Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου, για τα οποία δεν υπεβλήθη καμία προσφορά, προβλέπονται τα εξής:

Στο Παράρτημα Α της διακήρυξης (τεχνικές προδιαγραφές) προβλέπονται τα κάτωθι είδη:

«Τυρί φέτα με προδιαγραφές Π.Ο.Π προέλευσης κατά προτεραιότητα Ν. Άρτας ή Περιφέρειας Ηπείρου. -Γάλα εγχώριο. Γιαούρτι πρόβειο ντόπιο». [τα ως άνω είδη αποτελούν μέρος από τα 10 είδη της Ομάδας ΣΤ]

Σημειώνεται ότι στην εν θέματι διακήρυξη και τα λοιπά έγγραφα του διαγωνισμού δεν τεκμηριώνεται επαρκώς ο λόγος, για τον οποίο η αναγραφή των ως άνω όρων δικαιολογείται απόλυτα από τη φύση των υπό προμήθεια προϊόντων, με την έννοια ότι δεν δικαιολογεί γιατί το ίδιο αποτέλεσμα / απαίτηση δεν μπορεί να επιτευχθεί από άλλα προϊόντα, μη εγχώριας παραγωγής.

Οι τεχνικές προδιαγραφές είναι οι τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζουν τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά του υπό προμήθεια υλικού, προκειμένου αυτό να προσδιορισθεί αντικειμενικά με τρόπο που να ανταποκρίνεται στη χρήση για την οποία προορίζεται από το φορέα. Οι προδιαγραφές αυτές επισυνάπτονται στη διακήρυξη και σύμβαση και πρέπει να είναι σαφώς διατυπωμένες και πλήρως κατανοητές από όλους τους ενδιαφερομένους, προκειμένου να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή ευρύτητα συμμετοχής στο διαγωνισμό και να μη δημιουργούνται αδικαιολόγητα εμπόδια στον ανταγωνισμό (ΣΤΕ ΕΑ 951/2010, 74/2010). Οι αρχές αυτές έχουν καθοριστική σημασία δεδομένου του κινδύνου δημιουργίας δυσμενών διακρίσεων εξαιτίας της επιλογής των τεχνικών προδιαγραφών ή λόγω του τρόπου με τον οποίο οι προδιαγραφές αυτές έχουν διατυπωθεί (βλ. ΔΕΕ, C-368/10 κατά Βασιλείου των Κάτω Χωρών, σκέψη 62).

Τα ανωτέρω, αναφορικά με τους περιορισμούς των τεχνικών προδιαγραφών, έχουν κριθεί νομολογιακά τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (αποφάσεις ΔΕΚ της 28ης Οκτωβρίου 1999, C -328/96, Επιτροπή κατά Αυστρίας, σκέψη 69, ΔΕΚ της 24 Ιανουαρίου 1995, C -359/93, Επιτροπή κατά Βασιλείου Κάτω Χωρών, ΔΕΚ της 22 Σεπτεμβρίου 1988, C 45/87 Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, ΔΕΚ της 3ης Δεκεμβρίου 2001, C -59/00) όσο και σε εθνικό επίπεδο (Ελ.Συν. Τμ. IV Πράξη 178/03: «Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι οι όροι της διακήρυξης προμήθειας υλικού (στους οποίους περιλαμβάνονται και οι αντίστοιχοι των συνημμένων στη διακήρυξη τεχνικών προδιαγραφών) πρέπει να είναι σαφείς, ορισμένοι και διατυπωμένοι κατά τέτοιο τρόπο, ώστε όχι μόνο τα προς προμήθεια υλικά να εκπληρώνουν το σκοπό για τον οποίο προορίζονται, αλλά και να εξασφαλίζεται η κατά το δυνατό ευρύτερη συμμετοχή των υποψηφίων προμηθευτών, η οποία αποτελεί και τον αντικειμενικό σκοπό του προκηρυσσόμενου μειοδοτικού διαγωνισμού και συμβάλει στη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Επομένως, δεν επιτρέπεται η αναγραφή στη διακήρυξη ή στις τεχνικές προδιαγραφές όρων που προσδιορίζουν προϊόντα ορισμένης κατασκευής, παραγωγής και προελεύσεως ή η αναφορά τύπων ορισμένης προέλευσης ή παραγωγής, αφού αυτό έχει ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή αντίθετα να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή προϊόντα και να αποτρέπονται άμεσα ή έμμεσα οι υποψήφιοι προμηθευτές, οι οποίοι θα μπορούσαν να υποβάλουν προσφορές, αλλά θεώρησαν ότι τα υλικά ή προϊόντα που διαθέτουν δεν πληρούν ακριβώς τις ζητούμενες προδιαγραφές, πράγμα που οδηγεί σε νόθευση των αρχών περί ανταγωνισμού και στη μη επίτευξη του προμνησθέντος σκοπού του διαγωνισμού, που είναι η ευρύτατη συμμετοχή (πρβλ. και απόφαση ΔΕΚ 24ης/1/1995, υπόθεση C-359/93), ιδίως μάλιστα στην περίπτωση που για την αξιολόγηση των προσφορών κριτήριο είναι μόνο η χαμηλότερη τιμή, οπότε λαμβάνεται υπόψη μεταξύ άλλων και ο ανταγωνισμός που αναπτύχθηκε (άρθρο 20 παρ. 2α περ. 2 του π.δ/τος 394/1996). Στις περιπτώσεις αυτές, καθίσταται νομικά πλημμελής η διαδικασία του διαγωνισμού, καθώς και η καταληκτική αυτής πράξη κατακύρωσης της προμήθειας του υλικού και η εν συνεχεία υπογραφείσα σύμβαση.»).

Συνεπώς, η αναφορά στους όρους της εν λόγω διακήρυξης και της σχετικής τεχνικής έκθεσης σε προϊόντα ορισμένης προέλευσης για τα τμήματα των υπό προμήθεια ειδών παντοπωλείου, ελαιολάδου, οπωροπωλείου, κρεοπωλείου, κοτόπουλων και γαλακτοκομικών στον βαθμό που δεν αιτιολογείται, κατά παράβαση των άρθρων 3 και 53 παρ. 2 και 8 του π.δ. 60/2007, του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2286/1995 και των άρθρων

3 παρ. 2 και 4 παρ. 3 του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α., περιορίζει εκ προοιμίου τη συμμετοχή των υποψηφίων, συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας του προηγηθέντος δημόσιου ανοικτού διαγωνισμού και ενδεχομένως συνεχεται με το άγονο αποτέλεσμα στα συγκεκριμένα είδη (σχετικές οι με αριθ. 57, 74, 99, 120/2014 και 12/2016 Αποφάσεις της Αρχής).

23. Κατόπιν των ανωτέρω, συνάγεται ότι οι ανωτέρω (υπό Ι και ΙΙ) διαπιστωθείσες νομικές πλημμέλειες είναι ουσιώδεις και καθιστούν μη νόμιμη την προηγηθείσα διαγωνιστική και ως εκ τούτου παρέλκει ως προς αυτά η εξέταση των λοιπών προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 25 παρ.1 περ. α' του π.δ. 60/2007.

24. Σε κάθε περίπτωση, για τη βελτίωση των διαδικασιών της αναθέτουσας αρχής, επισημαίνεται η ιδιαίτερη επιμέλεια που οφείλει να επιδεικνύει η αναθέτουσα αρχή ως την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας κατά τη διενέργεια του του διαγωνισμού. Εν προκειμένω διαπιστώθηκαν τα εξής:

Κατά την δημοσίευση της περίληψης των ουσιωδών όρων, τόσο στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως όσο και στον Εθνικό τύπο παραλείπονται από την αναθέτουσα αρχή στοιχεία, που έχουν κριθεί ως ουσιώδη της διακήρυξης και ειδικότερα στην δημοσιευθείσα περίληψη στον εθνικό τύπο έχει παραλειφθεί το στοιχείο του επιμερισμού της προς παροχή προμήθειας σε τμήματα και η δυνατότητα συμμετοχής για έκαστο αυτών, ρητή αναφορά του ύψους των απαιτούμενων εγγυήσεων, η αναφορά σε ειδικά στοιχεία που απαιτούνται ως τεχνικές προδιαγραφές, το χρονικό διάστημα που ο προσφέρων δεσμεύεται από την προσφορά του κ.α. [βλ. Αναλυτικά Κατευθυντήρια Οδηγία 4 της Αρχής (76Ψ60ΞΤΒ-Θ8Ρ)]

25. Τέλος, από την μελέτη του φακέλου της υπόθεσης δεν προέκυψαν άλλα στοιχεία που να αποδεικνύουν και να αιτιολογούν ειδικά και με επαρκή τεκμηρίωση τη συνδρομή περιστάσεων που να επιτρέπουν την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ κατά πλειοψηφία αποφασίζει:

Τη μη παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος του Δήμου Αρταίων, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για την σύναψη σύμβασης για την προμήθεια προμήθειας τροφίμων και ειδικότερα για την προμήθεια των ειδών της Ομάδας Δ' (είδη κρεοπωλείου), Ομάδας Θ' (είδη αρτοποιείου), Ομάδας Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) για τη Δ.Ε. Αρταίων, της Ομάδας Α' (είδη παντοπωλείου), Ομάδας Β' (είδη ελαιολάδου), Ομάδας Γ' (είδη οπωροπωλείου), Ομάδας Δ' (είδη κρεοπωλείου), Ομάδας Ε' (νωπά κοτόπουλα), Ομάδας ΣΤ' (είδη γαλακτοκομικών), Ομάδα Θ' (είδη αρτοποιείου) και Ομάδα Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) για τις Δ.Ε. Αμβρακικού, Βλαχερνών και Ξηροβουνίου και της Ομάδας Δ' (είδη κρεοπωλείου), Ομάδας Θ' (είδη αρτοποιείου) και Ομάδας Ι' (είδη ζαχαροπλαστικής) για τη Δ.Ε. Φιλοθέης, συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 55.535,10 ευρώ πλέον ΦΠΑ και 63.001,83, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007, λόγω μη συνδρομής των, προς τούτο, τασσομένων, υπό του νόμου, προϋποθέσεων.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2016
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η Αντιπρόεδρος

Χριστίνα Μ πουσουλέγκα